YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

8 päivänä syyskuuta 2009 *

Asiassa C-478/07,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Handelsgericht Wien (Itävalta) on esittänyt 27.9.2007 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.10.2007, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Budějovický Budvar, národní podnik

vastaan

Rudolf Ammersin GmbH,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans (esittelevä tuomari), A. Rosas ja K. Lenaerts sekä tuomarit P. Kūris, E. Juhász, L. Bay Larsen ja P. Lindh,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Sławiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.12.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Budějovický Budvar, národní podnik, edustajanaan Rechtsanwalt C. Petsch,

– Rudolf Ammersin GmbH, edustajinaan Rechtsanwalt C. Hauer, Rechtsanwalt B. Goebel ja Rechtsanwalt C. Schulte,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään T. Boček ja M. Smolek,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään I. Chalkias ja K. Marinou,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään B. Doherty, B. Schima ja M. Vollkommer,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.2.2009 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 28 ja EY 30 artiklan, Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2003, L 236, s. 33; jäljempänä liittymisasiakirja) sekä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojaa koskevista siirtymäsäännöksistä Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian Euroopan unioniin liittymisen vuoksi 29.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 918/2004 (EUVL L 163, s. 88) ja maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20.3.2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006 (EUVL L 93, s. 12) tulkintaa.

2 Tämä ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Budějovický Budvar, národní podnik (jäljempänä Budvar), joka on panimoyritys, jonka kotipaikka on Česke Budějovice (Tšekin tasavalta), ja Rudolf Ammersin GmbH (jäljempänä Ammersin), joka on juomia myyvä yritys, jonka kotipaikka on Wien (Itävalta), ja tässä asiassa Budvar vaatii, että Ammersinia kielletään pitämästä kaupan American Bud -merkillä olutta, jota valmistaa panimoyritys Anheuser-Busch Inc. (jäljempänä Anheuser-Busch), jonka kotipaikka on Saint Louis (Yhdysvallat), sillä perusteella, että Tšekin tasavallan ja Itävallan tasavallan välisten kahdenvälisten sopimusten perusteella nimityksen Bud käyttö viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa on varattu Tšekin tasavallassa valmistetulle oluelle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

3 Alkuperänimitysten suojaamisesta ja niiden kansainvälisestä rekisteröinnistä 31.10.1958 tehdyn Lissabonin sopimuksen, jota on tarkistettu Tukholmassa 14.7.1967 ja muutettu 28.9.1979 (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimussarja, osa 828, nro 13172, s. 205; jäljempänä Lissabonin sopimus), 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1) Maat, joihin tätä sopimusta sovelletaan, muodostavat erityisliiton teollisoikeuden suojelemisliiton puitteissa.

2) Ne sitoutuvat suojaamaan alueillaan tämän sopimuksen mukaisesti muiden erityisliiton maiden tuotteiden alkuperänimityksiä, jotka tunnustetaan ja joita suojataan alkuperänimityksinä alkuperämaassa ja jotka on rekisteröity Maailman henkisen omaisuuden järjestön [WIPO] perustavassa yleissopimuksessa – – tarkoitetussa kansainvälisessä henkisen omaisuuden toimistossa – –.”

4 Lissabonin sopimuksen 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1) Alkuperänimityksellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa maan, seudun tai paikkakunnan maantieteellistä nimitystä, joka osoittaa tuotteen olevan peräisin kyseisestä maasta tai kyseiseltä seudulta taikka paikkakunnalta, ja tuotteen laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota.

2) Alkuperämaa on maa, jonka nimi muodostaa alkuperänimityksen, joka on antanut tuotteelle sen maineen, tai jossa sijaitsee seutu tai paikkakunta, jonka nimi muodostaa alkuperänimityksen, joka on antanut tuotteelle sen maineen.”

5 Alkuperänimitys BUD (alkuperänimitys nro 598) rekisteröitiin Lissabonin sopimuksen mukaisesti WIPO:ssa 10.3.1975 olutta varten.

Yhteisön oikeus

Liittymisasiakirja

6 Liittymisasiakirjan 20 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Tämän asiakirjan liitteessä II luetellut säädökset mukautetaan siten kuin siitä määrätään kyseisessä liitteessä.”

7 Liittymisasiakirjan liitteessä II, jonka otsikko on ”Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 20 artiklassa”, olevan 6 luvun A osan 18 kohdassa määrätään seuraavaa:

”31996 R 1107: Komission asetus (EY) N:o 1107/96, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1996, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä (EYVL L 148, – –, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

– –

– 32002 R 1829: komission asetus (EY) N:o 1829/2002, annettu 14.10.2002 (EYVL L 277, – –, s. 10).

a) Lisätään 1 artiklaan alakohta seuraavasti:

’Nimitykset ’Budějovické pivo’, ’Českobudějovické pivo’ ja ’Budějovický měšťanský var’ rekisteröidään suojattuna maantieteellisenä merkintänä (SMM) ja mainitaan liitteessä komissiolle toimitettujen eritelmien mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan vaikuta Euroopan unionissa liittymispäivänä olemassa oleviin olutmerkki- tai muihin oikeuksiin.’

b) Lisätään liitteessä olevan B osan otsikon ’Olue’ alle seuraava:

’TŠEKIN TASAVALTA:

– Budějovické pivo (SMM)

– Českobudějovické pivo (SMM)

– Budějovický měšťanský [var] (SMM)’.”

Asetus (ETY) N:o 2081/92

8 Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14.7.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 (EYVL L 208, s. 1) seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”– – tällä hetkellä kansalliset käytännöt eroavat alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen käyttöön ottamisessa; on tarpeen suunnitella yhteisön lähestymistapa; yhteisön säännöt suojajärjestelmästä itse asiassa mahdollistavat maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kehityksen, sillä yhtenäisempi lähestymistapa varmistaa yhtäläiset kilpailunedellytykset näillä merkinnöillä merkittyjen tuotteiden tuottajien välillä ja johtaa siihen, että näiden tuotteiden luotettavuus kuluttajien näkökulmasta katsottuna paranee.”

9 Asetuksen N:o 2081/92 5–7 artiklassa säädetään kyseisen asetuksen 2 artiklassa tarkoitettujen maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröintimenettelystä, josta käytetään nimitystä ”tavanomainen menettely”. Asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan hakemus on lähetettävä sille jäsenvaltiolle, jossa maantieteellinen alue sijaitsee. Saman asetuksen 5 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tämän jäsenvaltion on tarkastettava, että hakemus on perusteltu, ja toimitettava hakemus Euroopan yhteisöjen komissiolle.

10 Koska rekisteröintihakemuksen tutkiminen komissiossa vaatii tietyn ajan ja koska sinä aikana, jolloin odotetaan nimityksen rekisteröintiä koskevaa päätöstä, on syytä sallia jäsenvaltioiden myöntämä väliaikainen suoja, asetuksen (ETY) N:o 2081/92 muutta-

misesta 17.3.1997 annetulla asetuksella (EY) N:o 535/97 (EYVL L 83, s. 3) lisättiin asetuksen N:o 2081/92 5 artiklan 5 kohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen seuraava teksti:

”Jäsenvaltio voi myöntää näin kuvatulla tavalla toimitetulle nimitykselle vain väliaikaisesti tässä asetuksessa tarkoitetun kaltaisen kansallisen suojan sekä tarvittaessa sopeutumiskauden kyseisen nimityksen toimittamispäivästä alkaen; – –

Väliaikainen kansallinen suoja lakkaa sinä päivänä, jolloin päätös rekisteröinnistä tehdään tämän asetuksen mukaisesti. – –

Edellä mainitun kansallisen suojan seuraukset tapauksessa, jolloin nimitystä ei ole rekisteröity tämän asetuksen mukaisesti, ovat yksin jäsenvaltion vastuulla.

Toimenpiteillä, jotka jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toisen alakohdan mukaisesti, on vaikutusta vain kansallisella tasolla eivätkä ne saa vaikuttaa yhteisön sisäiseen kauppaan.”

11 Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaan otetaan käyttöön rekisteröintimenettely, jota sovelletaan asetuksen voimaan tullessa jo olemassa olevien nimitysten rekisteröintiin ja jota kutsutaan ”yksinkertaistetuksi menettelyksi”. Tässä säännöksessä säädetään muun muassa, että kuuden kuukauden kuluessa asetuksen N:o 2081/92 voimaantulosta jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti.

12 Koska ensimmäinen asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan 2 kohdan nojalla komission käsiteltäväksi tullut maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröintiehdotus esitettiin Euroopan unionin neuvostolle vasta maaliskuussa 1996, jolloin suurin osa saman asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetystä viiden vuoden siirtymäkaudesta oli kulunut, viimeksi mainittu kohta korvattiin seuraavalla 28.3.1997 voimaan tulleen asetuksen N:o 535/97 tekstillä:

”Poiketen siitä, mitä 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kuitenkin pitää voimassa kansalliset toimenpiteet, joilla hyväksytään 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjen nimitysten käyttäminen, enintään viiden vuoden ajan rekisteröinnin julkaisemispäivästä, jos:

– tuotetta on pidetty laillisesti kaupan kyseistä nimitystä käyttäen ainakin viiden vuoden ajan ennen tämän asetuksen julkaisemispäivää,

– yritykset ovat pitäneet kyseistä tuotetta laillisesti kaupan käyttäen nimitystä jatkuvalla tavalla ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuna aikana,

– merkinnöistä käy selvästi ilmi tuotteen todellinen alkuperä.

Tämä poikkeus ei kuitenkaan saa johtaa tuotteiden pitämiseen vapaasti kaupan sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa edellä tarkoitetut nimitykset on kielletty.”

13 Asetuksen (ETY) N:o 2081/92 muuttamisesta 8.4.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 692/2003 (EUVL L 99, s. 1) 1 artiklan 15 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan 13 artiklan 2 kohta ja 17 artikla. Näiden artiklojen säännösten soveltamista jatketaan kuitenkin rekisteröityjen nimitysten ja sellaisten nimitysten osalta, joiden rekisteröintiä on pyydetty 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ennen tämän asetuksen voimaantuloa.”

Asetus N:o 510/2006

14 Asetus N:o 2081/92, sellaisena kuin sitä oli viimeksi muutettu 14.4.2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 806/2003 (EUVL L 122, s. 1), kumottiin asetuksen N:o 510/2006 19 artiklalla. Tämä viimeksi mainittu asetus tuli voimaan sinä päivänä, jona se julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, eli 31.3.2006.

15 Asetuksen N:o 510/2006 kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”On tarpeen säätää yhteisön lähestymistavasta alkuperänimityksiin ja maantieteellisiin merkintöihin. Suojajärjestelmää koskeva yhteisön säännöstö mahdollistaa maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kehityksen, sillä siihen perustuva yhtenäisempi lähestymistapa varmistaa yhtäläiset kilpailun edellytykset näillä merkinnöillä merkittyjen tuotteiden tuottajien välillä ja johtaa siihen, että näiden tuotteiden luotettavuus kuluttajien keskuudessa paranee.”

16 Saman asetuksen 19 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”– – asetuksen – – N:o 2081/92 nojalla tämän asetuksen voimaantulohetkellä jo rekisteröityjen nimitysten olisi edelleen saatava tässä asetuksessa säädetty suoja, ja ne olisi otettava rekisteriin ilman eri toimenpiteitä. – – ”

17 Saman asetuksen 1 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa annetaan perustamissopimuksen liitteessä I lueteltujen ihmisravinnoksi tarkoitettujen maataloustuotteiden, tämän asetuksen liitteessä I lueteltujen elintarvikkeiden ja tämän asetuksen liitteessä II lueteltujen maataloustuotteiden alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojaa koskevat säännöt.

– –

2. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta yhteisön muiden erityissäännösten soveltamista.”

18 Kyseisen asetuksen liitteessä I, jonka otsikkona on ”Asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut elintarvikkeet”, olevassa ensimmäisessä luetelmakohdassa mainitaan ”oluet”.

19 Asetuksen N:o 510/2006 2 artiklan, jonka otsikko on ”Alkuperänimitys ja maantieteellinen merkintä”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) ’alkuperänimityksellä’ alueen, määrätyn paikan tai poikkeustapauksissa maan nimeä, jota käytetään tarkoittamaan maataloustuotetta tai elintarviketta:

– joka on peräisin kyseiseltä alueelta taikka kyseisestä määrätystä paikasta tai maasta

– jonka laatu tai ominaisuudet johtuvat olennaisesti tai yksinomaan tietystä maantieteellisestä ympäristöstä luontoineen ja inhimillisine tekijöineen, ja

– jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella;

b) ’maantieteellisellä merkinnällä’ alueen, määrätyn paikan tai poikkeustapauksissa maan nimeä, jota käytetään tarkoittamaan maataloustuotetta tai elintarviketta:

– joka on peräisin kyseiseltä alueelta taikka kyseisestä määrätystä paikasta tai maasta,

– jolla on määrätty laatu, maine tai muita ominaisuuksia, jotka johtuvat tästä maantieteellisestä alkuperästä, ja

– jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella.

2. Alkuperänimityksinä tai maantieteellisinä merkintöinä pidetään myös perinteisiä maantieteellisiä tai muita kuin maantieteellisiä nimiä, jotka tarkoittavat maataloustuotetta tai elintarviketta, jotka täyttävät 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset.”

20 Saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jotta maataloustuotteelle tai elintarvikkeelle voidaan antaa suojattu alkuperänimitys (SAN) tai suojattu maantieteellinen merkintä (SMM), sen on oltava tuote-eritelmän mukainen.”

21 Asetuksen N:o 510/2006 5–7 artiklassa säädetään saman asetuksen 2 artiklassa tarkoitettujen alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen rekisteröintimenettelystä. Kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan silloin, kun rekisteröintihakemus koskee tietyssä jäsenvaltiossa sijaitsevaa maantieteellistä aluetta, se on esitettävä kyseiselle jäsenvaltiolle. Saman asetuksen 5 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltion on pantava vireille kansallinen vastaväitemenettely ja tehtävä sen lopuksi hakemusta koskeva päätös. Kun jäsenvaltio tekee myönteisen päätöksen, sen on toimitettava komissiolle mainitun 5 artiklan 7 kohdassa tarkoitetut asiakirjat asetuksen N:o 510/2006 6 ja 7 artiklassa säännellyn menettelyn, johon kuuluu muun muassa vastaväitemenettely, päätteeksi tehtävää lopullista päätöstä varten.

22 Saman asetuksen 5 artiklan 6 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltio voi, mutta vain väliaikaisesti, myöntää nimitykselle tämän asetuksen mukaisen kansallisen suojan sekä tarvittaessa sopeutumiskauden, joka alkaa siitä päivästä, jona hakemus on toimitettu komissiolle.

Ensimmäisessä alakohdassa säädetty sopeutumiskausi voidaan myöntää ainoastaan siinä tapauksessa, että asianomaiset yritykset ovat pitäneet kyseisiä tuotteita laillisesti kaupan käyttäen asianomaisia nimiä jatkuvasti vähintään viiden edellisen vuoden ajan ja tuoneet tämän esiin 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kansallisen vastaväitemenettelyn yhteydessä.

Väliaikainen kansallinen suoja lakkaa sinä päivänä, jona päätös tehdään tämän asetuksen mukaisesta rekisteröinnistä.

Väliaikaisen kansallisen suojan seurauksista siinä tapauksessa, että nimitystä ei rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti, vastaa yksinomaan jäsenvaltio.

Jäsenvaltioiden ensimmäisen alakohdan mukaisesti toteuttamilla toimenpiteillä on vaikutusta ainoastaan kansallisella tasolla, eikä niillä ole vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan tai kansainväliseen kauppaan.”

23 Saman asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Rekisteröidyt nimet on suojattu:

a) suoralta tai välilliseltä rekisteröidyn nimen kaupalliselta käytöltä tuotteiden osalta, joita rekisteröinti ei koske, sikäli kuin nämä tuotteet ovat verrattavissa tällä nimellä rekisteröityihin tuotteisiin tai sikäli kuin nimen käytöllä hyödynnetään suojatun nimityksen mainetta;

b) väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai mielleyhtymiltä, vaikka tuotteen oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty ilmaisu kuten ’laatu’, ’tyyppi’, ’menetelmä’, ’tuotettu kuten’, ’jäljitelmä’ tai muu samankaltainen ilmaisu;

_ _”

Asetus N:o 918/2004

24 Asetuksen N:o 918/2004 toisessa, kolmannessa ja neljännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”2) Asetuksen (ETY) N:o 2081/92 5 artiklan 5 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat vahvistaa alkuperänimityksille ja maantieteellisille merkinnöille siirtymävaiheen kansallisen suojan asianomaisten nimitysten ja merkintöjen

rekisteröintihakemuksen toimittamispäivästä alkaen. Jos nimitystä tai merkintää ei ole rekisteröity yhteisössä, tällaisesta kansallisesta suojasta aiheutuvat seuraukset ovat yksinomaan asianomaisen jäsenvaltion vastuulla.

3) Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian, jäljempänä 'uudet jäsenvaltiot', liityttyä Euroopan unioniin niiden alkuperänimitykset ja maantieteelliset merkinnät voidaan rekisteröidä asetuksen (ETY) N:o 2081/92 5 artiklan mukaisesti ja suojata yhteisön tasolla kyseisen asetuksen 13 artiklan mukaisesti.

4) Uusien jäsenvaltioiden hakemusten komissiolle toimittamisen helpottamiseksi ja asianomaisten alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojan säilymisen varmistamiseksi olisi säädettävä, että kansallinen suoja, joka kyseisillä nimityksillä ja merkinnöillä on 30 päivänä huhtikuuta 2004, säilyy kunnes asetuksen (ETY) N:o 2081/92 6 artiklan mukainen päätös tehdään, jos komissiolle on jätetty kyseisen asetuksen mukainen rekisteröintihakemus ennen 31 päivää lokakuuta 2004."

25 Asetuksen N:o 918/2004 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kansallinen suoja, joka Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian alkuperänimityksillä ja maantieteellisillä merkinnöillä on 30 päivänä huhtikuuta 2004, säilyy 31 päivään lokakuuta 2004.

Jos komissiolle on jätetty asetuksen (EY) N:o 2081/92 mukainen rekisteröintihakemus ennen 31 päivää lokakuuta 2004, kyseinen suoja säilyy, kunnes mainitun asetuksen 6 artiklan mukainen päätös tehdään.

Jos nimitystä tai merkintää ei ole rekisteröity yhteisössä, tällaisesta suojasta aiheutuvat seuraukset ovat yksinomaan asianomaisen jäsenvaltion vastuulla.”

Kansallinen lainsäädäntö

Kahdenvälinen sopimus

26 Itävallan tasavalta ja Tšekkoslovakian sosialistinen tasavalta tekivät 11.6.1976 sopimuksen maataloustuotteiden ja teollisten tuotteiden lähtöisyysmerkintöjen, alkuperänimitysten ja muiden alkuperään viittaavien nimitysten suojasta (jäljempänä kahdenvälinen sopimus).

27 Kahdenvälinen sopimus hyväksyttiin ja ratifioitiin, minkä jälkeen se julkaistiin Bundesgesetzblatt für die Republik Österreichissa 19.2.1981 (BGBl. nro 75/1981). Kahdenvälisen sopimuksen 16 artiklan 2 kappaleen mukaan se tuli voimaan ennalta rajoittamattomaksi ajaksi 26.2.1981 alkaen.

28 Kahdenvälisen sopimuksen 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Sopimuspuolet sitoutuvat toteuttamaan kaikki tarpeelliset toimenpiteet 5 artiklassa tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvien ja 6 artiklassa määrätyssä sopimuksessa täsmennettyjen maataloustuotteiden ja teollisten tuotteiden lähtöisyysmerkintöjen, alkuperänimitysten ja muiden alkuperään viittaavien nimitysten sekä 3 ja 4 artiklassa ja 8 artiklan 2 kappaleessa mainittujen nimien ja kuvien suojaamiseksi elinkeinoelämän vilpillistä kilpailua vastaan.”

29 Kahdenvälisen sopimuksen 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Lähtöisyysmerkinnöillä, alkuperänimityksillä ja muilla alkuperää ilmaisevilla nimityksillä tarkoitetaan tässä sopimuksessa kaikkia merkintöjä, jotka viittaavat välittömästi tai välillisesti tuotteiden alkuperään. Tällainen merkintä on yleensä maantieteellinen nimitys. Kyse voi kuitenkin olla myös muunlaisista merkinnöistä, jos tuotteen alkuperämaan alan toimijoiden keskuudessa kyseisellä tavalla merkityn tuotteen katsotaan viittaavan tuotteen valmistusmaahan. Nämä nimitykset voivat sisältää paitsi viittauksen siihen, että tuote on lähtöisin tietyltä maantieteelliseltä alueelta, myös tietoja tuotteen ominaisuuksista. Nämä tuotteen erityiset ominaisuudet ovat muodostuneet yksinomaan tai pääasiassa maantieteellisen alueen tai ihmisten vaikutuksesta.”

30 Kahdenvälisen sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”– – sopimuksen 6 artiklassa mainitussa sopimuksessa luetellut tšekkoslovakialaiset nimitykset varataan Itävallassa yksinomaan tšekkoslovakialaisille tuotteille.”

31 Kahdenvälisen sopimuksen 5 artiklan 1 kappaleen B alakohdan 2 alakohdan mukaan oluet ovat sellainen tšekkiläisten tuotteiden ryhmä, jota tässä sopimuksessa määrätty suoja koskee.

32 Kahdenvälisen sopimuksen 6 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Niiden tuotteiden, jotka täyttävät 2 ja 5 artiklassa määrätyt edellytykset, nimitykset, joita suojataan sopimuksella ja jotka eivät siis ole yleisnimiä, luetellaan sopimuksessa, jonka sopimusvaltioiden hallitukset tekevät.”

33 Kahdenvälisen sopimuksen 7 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos tämän sopimuksen 3, 4 ja 6 artiklan sekä 8 artiklan 2 kappaleen mukaisesti suojattuja nimiä ja nimityksiä käytetään elinkeinotoiminnassa näiden määräysten vastaisesti tuotteista, erityisesti niiden esillepanossa tai pakkauksessa, laskuissa, rahtikirjoissa tai muissa liikeasiakirjoissa tai mainoksissa, asiassa sovelletaan kaikkia sen sopimusvaltion, jossa suojaa haetaan, vilpillistä kilpailua tai muutoin kiellettyjen nimitysten käytön estämistä koskevan lainsäädännön mukaisia lainkäytöllisiä ja hallinnollisia toimenpiteitä kyseisessä lainsäädännössä säädetyin edellytyksin ja tämän sopimuksen 9 artiklan määräysten mukaisesti.

2. Mikäli elinkeinotoiminnassa on olemassa sekaannusvaara, on sovellettava 1 kappaletta myös silloin, kun tämän sopimuksen nojalla suojattuja nimityksiä käytetään muutetussa muodossa tai muista tuotteista kuin niistä, joille nimitys on 6 artiklassa tarkoitetun sopimuksen mukaan annettu.

3. Edellä olevaa 1 kappaletta sovelletaan myös silloin, kun sopimuksen nojalla suojattuja nimityksiä käytetään käännöksinä tai siten, että niihin on lisätty viittaus tuotteen tosiasialliseen alkuperään tai niihin on lisätty lisäilmaisuja, kuten 'laji', 'tyyppi', 'tuotettu kuten', 'jäljitelmä' tai jokin muu samankaltainen lisäys.

4. Tämän artiklan 1 kappaletta ei sovelleta sopimusvaltion nimitysten käännöksiin, jos käännös on toisen sopimusvaltion yleiskielen termi."

Soveltamissopimus

34 Kahdenvälisen sopimuksen 6 artiklan mukaisesti kyseisen sopimuksen soveltamissopimus (jäljempänä soveltamissopimus ja yhteisesti kyseessä olevat kahdenväliset sopimukset) tehtiin 7.6.1979.

35 Soveltamissopimuksen liitteessä B määrätään seuraavaa:

"Tšekkoslovakialaiset nimitykset maataloustuotteille ja teollisille tuotteille

– –

B. Elintarvikkeet ja maataloustuotteet (paitsi viini)

– –

2. Olut

Tšekin sosialistinen tasavalta

– –

Bud

Budějovické pivo

Budějovické pivo Budvar

Budějovické Budvar

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

36 Pääasian seurauksena on jo asiassa C-216/01, Budějovický Budvar, 18.11.2003 annettu tuomio (Kok., s. I-13617), jossa yhteisöjen tuomioistuin, jonka ratkaistavana oli saman

tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö kuin nyt esillä olevassa asiassa, totesi seuraavaa:

”1) EY 28 artiklan sekä – – asetuksen – – N:o 2081/92, sellaisena kuin se on muutettuna – – asetuksella N:o 535/97, kanssa ei ole ristiriidassa se, että sovelletaan jäsenvaltion ja kolmannen maan välillä tehdyn kahdenvälisen sopimuksen määräystä, jonka mukaan tavanomaisille ja välilliselle tämän kolmannen maan maantieteelliselle lähtöisyysmerkinnälle annetaan tuontijäsenvaltiossa suojaa, joka on harhaanjohtavuusvaarasta täysin riippumatonta ja jonka avulla toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidetyn tavaran tuonti voidaan estää.

2) EY 28 artiklan kanssa on ristiriidassa soveltaa jäsenvaltion ja kolmannen maan välisen kahdenvälisen sopimuksen määräystä, jonka mukaan nimitykselle, joka ei viittaa suoraan eikä välillisesti sillä tarkoitetun tuotteen maantieteelliseen lähtöisyyteen tässä kolmannessa maassa, annetaan tuontijäsenvaltiossa suojaa, joka on harhaanjohtavuusvaarasta täysin riippumatonta ja jonka avulla toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidetyn tavaran tuonti voidaan estää.

3) Ellei jäsenvaltion tuomioistuimen erityisesti tässä tuomiossa esitettyjen seikkojen perusteella suorittamasta tutkinnasta muuta johdu, EY 307 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että sen mukaan jäsenvaltion tuomioistuin voi soveltaa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa kyseessä olevan kaltaisten, tämän valtion ja kolmannen maan välisten kahdenvälisten sopimusten määräyksiä, joilla suojataan tämän kolmannen maan nimitystä, vaikka nämä määräykset olisivat ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen määräysten kanssa, sillä perusteella, että kyse on velvollisuudesta, joka perustuu kyseisen jäsenvaltion ennen Euroopan unioniin liittymistä tekemiin sopimuksiin. Siihen asti, kunnes ennen kyseisen jäsenvaltion liittymistä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen ja perustamissopimuksen väliset mahdolliset ristiriidat voidaan poistaa jollakin EY 307 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetulla keinolla, tämän artiklan ensimmäisen kohdan mukaan tämä valtio voi jatkaa tällaisen sopimuksen soveltamista siltä osin kuin siinä on määrätty velvollisuuksista, jotka kansainvälisen oikeuden mukaan sitovat tätä valtiota.”

37 Edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 28–42 kohdassa on pääasiassa kyseessä olevaa riitaa kuvattu tiivistetysti seuraavalla tavalla:

”28 Budvar pitää kaupan muun muassa Budějovický Budvar- ja Budweiser Budvar -merkkisiä oluita ja vie Budweiser Budvar -nimistä olutta erityisesti Itävaltaan.

29 Ammersin pitää kaupan muun muassa American Bud -merkkistä olutta, jota valmistaa Anheuser-Busch-panimo ja jota se ostaa Josef Sigl KG -nimiseltä yritykseltä (jäljempänä Josef Sigl), jonka kotipaikka on Obertrum (Itävalta) ja jolla on yksinoikeus tuoda tätä olutta Itävaltaan.

30 Budvar vaati 22.7.1999 päivätyssä kannekirjelmässään kansallista tuomioistuinta antamaan määräyksen, jolla Ammersinia kielletään käyttämästä elinkeinotoiminnassaan Itävallan alueella oluen tai vastaavien tavaroiden yhteydessä tai niihin liittyen nimitystä Bud tai samankaltaisia nimityksiä, joiden suhteen on olemassa sekaannusvaara, jos kyse ei ole Budvarin tuotteista. Lisäksi Budvar vaati kaikkien tämän kiellon vastaisten nimitysten poistamista, selvitystä tilitiedoista sekä tuomion julkaisemista. Kanteeseen oli liitetty hakemus turvaamistoimien määräämiseksi.

31 Budvarin kansallisessa tuomioistuimessa nostama kanne perustuu keskeisesti kahteen erilliseen oikeudelliseen perusteeseen.

32 Ensinnäkin Budvar väittää, että tavaramerkki American Bud, jonka on rekisteröinyt Anheuser-Busch, muistuttaa vilpillisestä kilpailusta annetussa laissa tarkoitetulla sekaannusvaaran aiheuttavalla tavalla sen tavaramerkkejä Budweiser, Budweiser Budvar ja Bud, joilla on aikaprioriteetti ja joita suojataan Itävallassa.

33 Toiseksi Budvar väittää, että on vastoin kahdenvälisen sopimuksen määräyksiä käyttää nimitystä American Bud oluesta, joka on lähtöisin muusta valtiosta kuin Tšekin tasavallasta, koska soveltamissopimuksen liitteessä B mainittu nimitys Bud on kahdenvälisen sopimuksen 6 artiklan mukaisesti suojattu nimitys, joka on siis varattu yksinomaan tšekkiläisille tuotteille.

34 Kansallinen tuomioistuin määräsi 15.10.1999 Budvarin hakemat turvaamistoimet.

35 Oberlandesgericht Wien (Itävalta) hylkäsi Ammersinin muutoksenhaun turvaamistoimista tehdystä päätöksestä, ja Oberster Gerichtshof (Itävalta) hylkäsi valituksen tästä hylkäyspäätöksestä. Turvaamistoimia koskeva menettely on päättynyt, joten Handelsgericht Wien tutkii nyt pääasiaa.

36 Kansallinen tuomioistuin toteaa, että Budvar oli ennen sen käsiteltävänä olevan kanteen nostamista nostanut Landesgericht Salzburgissa (Itävalta) sekä kohteeltaan että perusteeltaan samanlaisen kanteen Josef Sigliä vastaan.

37 Tässä rinnakkaisessa asiassa Landesgericht Salzburg määräsi vaadituista turvaamistoimista ja Oberlandesgericht Linz (Itävalta) hylkäsi valituksen tästä päätöksestä. Oberster Gerichtshof hylkäsi 1.2.2000 tekemällään päätöksellä muutoksenhaun (Revision) tästä päätöksestä ja pysytti turvaamistoimet.

38 Kansallinen tuomioistuin toteaa, että tämä Oberster Gerichtshofin päätös perustuu keskeisiltä osin seuraaviin seikkoihin.

39 Oberster Gerichtshof on tutkinut ainoastaan kahdenvälistä sopimusta koskevan perusteen ja todennut, että vastaajana olevan Josef Siglin osalta vaadittu kielto voi olla EY 28 artiklassa tarkoitettu tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus.

40 Se on kuitenkin katsonut, että tämä rajoitus ei ole ristiriidassa EY 28 artiklan kanssa, koska kahdenvälisessä sopimuksessa määrätty nimityksen Bud kielto kuuluu EY 30 artiklassa tarkoitetun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojan alaan.

41 Kansallisen tuomioistuimen mukaan vaikuttaa siltä, että Oberster Gerichtshof on katsonut nimityksen Bud olevan tavanomainen maantieteellinen merkintä tai välillinen lähtöisyysmerkintä eli merkintä, jonka osalta ei edellytetä sellaisten alkuperänimitykseen liittyvien takeiden noudattamista kuin viranomaisten vahvistamat laatu- ja valmistusmääräykset täyttävä tuotanto tai tuotteen erityiset ominaispiirteet. Nimitykselle Bud annettu suoja on lisäksi absoluuttista eli suojaa annetaan riippumatta sekaannus- tai harhaanjohtavuusvaarasta.

42 Kansallisen tuomioistuimen mukaan sille esitetyt argumentit huomioon ottaen ei ole selvää, miten yhteisön oikeutta koskeviin kysymyksiin pitäisi siinä vireillä olevassa asiassa vastata, varsinkaan kun yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella ei voida ratkaista, kuuluvatko EY 30 artiklassa tarkoitetun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojan alaan myös tavanomaiset maantieteelliset lähtöisyysmerkinnät, joiden osalta ei ole harhaanjohtavuusvaaraa.”

38 Kansallinen tuomioistuin esittää ennakkoratkaisupäätöksessään ne tapahtumat, jotka ovat tapahtuneet sen jälkeen, kun tuomio edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar julistettiin, seuraavalla tavalla.

39 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin hylkäsi 8.12.2004 antamallaan tuomiolla Budvarin kanteen sillä perusteella, että nimitystä Bud ei voida pitää lähtöisyysmerkintänä, koska Tšekin väestö ei yhdistä sitä määrättyyn paikkaan eikä sitä ole milloinkaan käytetty kyseisessä maassa tarkoittamaan paikkaa. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoi tämän perusteella, että mainitulle nimitykselle kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla annettu suoja on ristiriidassa EY 28 artiklan kanssa. Oberlandesgericht Wien vahvisti tämän arvioinnin 21.3.2005 antamassaan tuomiossa.

40 Oberster Gerichtshof kuitenkin kumosi 29.11.2005 antamallaan tuomiolla alempien oikeusasteiden tuomiot ja palautti asian ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen uuden ratkaisun tekemiseksi lisämenettelyn jälkeen.

41 Oberster Gerichtshof katsoi, että kysymystä siitä, tarkoittaako nimitys Bud Tšekin tasavallassa sijaitsevaa paikkaa tai aluetta, on tarkasteltava yhdessä tavanomaisen ja välillisen lähtöisyysmerkinnän kriteerien kanssa.

42 Kyseinen kansallinen tuomioistuin katsoi, että kun otetaan huomioon edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 54 ja 101 kohta, on tutkittava, voiko nimitys Bud ilmaista kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietystä paikasta, tietyltä alueelta tai tietystä maasta. Sen mukaan on siis tutkittava, mieltävätkö kuluttajat nimityksen Bud oluen yhteydessä tavanomaiseksi tai välilliseksi lähtöisyysmerkinnäksi. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ei kuitenkaan ollut vielä tutkinut tätä kysymystä.

43 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin hylkäsi uudelleen Budvarin kanteen 23.3.2006 antamallaan tuomiolla, jossa se tukeutui pääosin Anheuser-Buschin esittämiin mielipidetutkimuksen tuloksiin, ja katsoi, etteivät tšekkiläiset kuluttajat miellä nimitystä Bud oluen yhteydessä lähtöisyysmerkinnäksi.

44 Oberlandesgericht Wien kumosi kuitenkin mainitun tuomion 10.7.2006 antamallaan tuomiolla ja palautti asian uudelleen ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen lähinnä sillä perusteella, että viimeksi mainitun tuomioistuimen oli suoritettava lisämenettely, koska se ei ollut hyväksynyt Budvarin tekemää asian selvittämistä koskevaa hakemusta oikeudellisen asiantuntijalausunnon pyytämisestä sen jälkeen, kun merkityksellisen väestöryhmän keskuudessa oli tehty seuraaviin kysymyksiin rajoittuva mielipidetutkimus:

– yhdistävätkö tšekkiläiset kuluttajat nimityksen Bud olueen

– mieltävätkö tšekkiläiset kuluttajat nimityksen Bud ja oluen välisen – heidän itsensä muodostaman tai asiantuntijan toteaman – yhteyden johdosta tämän nimityksen viittaukseksi siihen, että olut on lähtöisin tietystä paikasta, tietyltä alueelta tai tietystä maasta, ja

– mikäli edellä esitettyyn kysymykseen vastataan myöntävästi, mihin paikkaan, alueeseen tai maahan he ajatuksissaan liittävät nimityksen Bud oluen yhteydessä.

45 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että on tarpeen pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta uusi ennakkoratkaisu.

46 Kuten menettelyn kulku edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion jälkeen kyseisen kansallisen tuomioistuimen mukaan osoittaa, on ensinnäkin ilmennyt epävarmuutta mainitun tuomion vaikutusten ulottuvuudesta.

47 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan kyse on ensinnäkin siitä, onko mainitun tuomion 54 ja 101 kohta ymmärrettävä siten, että sen määrittämiseksi, voidaanko nimitystä pitää EY 28 artiklan kanssa yhteensoveltuvana tavanomaisena ja välillisenä lähtöisyysmerkintänä, on merkityksellistä vain se, kuvaako nimitys Bud Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan aluetta tai paikkaa tässä valtiossa, vai onko pikemminkin tarkasteltava sitä, voiko nimitys Bud sillä varustetun tuotteen – joka nyt esillä olevassa asiassa on olut – yhteydessä ilmaista kuluttajalle, että kyseinen tuote on lähtöisin tietystä paikasta, tietyltä alueelta tai tietystä maasta, ilman että edellytetään, että kyseinen nimitys sellaisenaan mainittujen tosiseikkojen ja käsitysten mukaan viittaisi tällaiseen alueeseen, paikkaan tai maahan.

48 Lisäksi kyseisen kansallisen tuomioistuimen mukaan on edelleen epäselvää, mitä menetelmää sen on noudatettava määrittääkseen sen sovellettavaksi tulevien kriteerien perusteella, voidaanko kyseessä olevaa nimitystä pitää tavanomaisena ja välillisenä lähtöisyysmerkintänä. Tuomioistuimen mukaan epäselvää on eritoten se, onko toteutettava mielipidetutkimus, ja se, minkä asteista yksimielisyyttä edellytetään.

49 Lopuksi kansallinen tuomioistuin katsoo, että kun otetaan huomioon edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohdassa tehty viittaus Tšekin tasavallassa vallitseviin tosiseikkoihin, esille nousee kysymys siitä, onko nimityksen Bud käytön laadulle ja kestolle asetettava konkreettisia vaatimuksia. Sen mukaan on eritoten kysyttävä, onko nimitystä käytetty maantieteellisenä merkintänä tai tavaramerkkinä. Kansallisen tuomioistuimen mukaan tältä osin on riidatonta, että Budvarin lisäksi yksikään Tšekin tasavaltaan asettautunut yritys ei ole käyttänyt nimitystä Bud ja että Budvar on käyttänyt mainittua nimitystä tavaramerkkinä eikä lähtöisyysmerkintänä.

50 Kansallinen tuomioistuin katsoo toiseksi, että pääasiassa kyseessä olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat ovat olennaisesti muuttuneet suhteessa siihen tilanteeseen, jossa se esitti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, jonka seurauksena annettiin tuomio edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar.

51 Tältä osin kansallinen tuomioistuin toteaa, että alkuperävaltiossa eli Tšekin tasavallassa vallitsevassa tilanteessa nimitys Bud on suojattu alkuperänimityksenä. Kyseinen tuomioistuin katsoo, että koska mainittu nimitys on rekisteröity Lissabonin sopimuksen mukaisesti WIPO:ssa, nimitykselle annettu suoja ulottuu myös muihin valtioihin, jotka ovat tämän sopimuksen osapuolina.

52 Kyseisen alkuperänimityksen suojan edellytykset vastaavat kuitenkin asetuksen N:o 510/2006 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyjen alkuperänimitysten suojan edellytyksiä. Kansallisen tuomioistuimen mukaan ei siis voida enää ottaa lähtökohdaksi hypoteesia, jonka mukaan nimitys Bud on tavanomainen ja välillinen lähtöisyysmerkintä, joka ei kuulu mainitun asetuksen soveltamisalaan.

53 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että tämä seikka on vahvistettu liittymisasiakirjassa, koska mainitussa asiakirjassa suojataan kolmea Českе Budějovicen kaupungissa valmistettuun olueen liittyvää lähtöisyysmerkintää eli lähtöisyysmerkintöjä ”Budějovické pivo”, ”Českobudějovické pivo” ja ”Budějovický měšťanský ý var”, jotka viittaavat nimellä ”Bud Super Strong” kaupan pidettävään vahvaan olueen.

54 Tämän uuden tilanteen johdosta esille nousee kaksi kysymystä.

55 Esille nousee ensinnäkin kysymys, johon yhteisöjen tuomioistuin ei ole vielä ottanut kantaa ja joka koskee sitä, onko asetus N:o 510/2006 siinä mielessä vaikutukseltaan pois sulkeva tai tyhjentävä, että se on esteenä alkuperänimityksen Bud kaltaiselle nimitykselle, jonka rekisteröintiä ei ole haettu kyseisen asetuksen mukaisesti mutta joka lähtökohtaisesti kuuluu sen aineelliseen soveltamisalaan, nimityksiä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetylle tai kahdenvälisessä sopimuksessa määrätylle suojalle (jäljempänä asetuksen N:o 510/2006 tyhjentävä vaikutus).

56 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että koska asetuksessa N:o 918/2004 säädetään siirtymäkaudesta, jonka aikana alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen kansallinen suoja voidaan säilyttää, kyseisellä asetuksella on selvästi mainitunlainen tyhjentävä vaikutus.

57 Vaikka katsottaisiin, ettei asetuksella N:o 510/2006 ole tällaista tyhjentävää vaikutusta, on kansallisen tuomioistuimen mukaan kuitenkin syytä tutkia, estetäänkö kyseisessä asetuksessa joka tapauksessa alkuperänimitysten suojan laajentaminen muihin jäsenvaltioihin, eli asetuksella olisi näin joka tapauksessa tyhjentävä vaikutus siltä osin kuin kyse on rajat ylittävästä suojasta Euroopan unionin sisällä.

58 Toiseksi esille nousee kysymys liittymisasiakirjalla Česke Budějovicen kaupungissa valmistetulle oluelle asetuksen N:o 510/2006 mukaisesti maantieteellisten merkintöjen ”Budějovické pivo”, ”Českobudějovické pivo” ja ”Budějovický měšťanský ý var” muodossa annetun suojan tyhjentävästä vaikutuksesta. Kansallisen tuomioistuimen mukaan tällaisen suojan tyhjentävä vaikutus estäisi myös samassa kaupungissa valmistettuun olueen viittaavan, kansallisen lainsäädännön mukaisesti alkuperänimityksenä suojatun nimityksen Bud kaltaisen muun nimityksen säilyttämisen.

59 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että vaikka tällaista tyhjentävää vaikutusta ei tunnustettaisi, on vielä tutkittava, estääkö mainittujen kolmen nimityksen suojaaminen vähintäänkin nimityksen Bud kaltaisen muun maantieteellisen merkinnän kansallisen suojan laajentamisen muihin jäsenvaltioihin jäsenvaltioiden välisillä kahdenvälisillä sopimuksilla.

60 Näissä olosuhteissa Handelsgericht Wien on katsonut, että sen käsiteltävänä olevan riita-asian ratkaisu riippuu yhteisön oikeuden tulkinnasta, ja se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on [edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar antamassaan tuomiossa] asettanut sellaisen nimityksen suojaamiselle maantieteellisenä merkintänä, joka ei ole alkuperämaassa sijaitsevan paikan tai alueen nimi, EY 28 artiklan noudattamiseksi edellytyksiä, joiden mukaan tällaisen nimityksen on

– tosiseikkojen ja

– alkuperävaltiossa vallitsevien käsitysten mukaan tarkoitettava aluetta tai paikkaa tässä valtiossa

– ja sen suojaamisen on oltava perusteltua EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella.

Tarkoittavatko nämä edellytykset,

– että nimityksen sellaisenaan on viitattava tiettyyn konkreettiseen maantieteelliseen paikkaan tai alueeseen, vai onko riittävää, että nimitys yhdessä sillä varustetun tuotteen kanssa on omiaan antamaan kuluttajalle sen käsityksen, että nimityksellä varustettu tuote on lähtöisin tietystä paikasta tai tietyltä alueelta alkuperämaassa;

– että näitä kolmea edellytystä on tarkasteltava erikseen ja että niiden kaikkien on täytyttävä;

– että alkuperämaassa vallitsevasta käsityksestä on tehtävä kuluttajatutkimus ja – mikäli tähän vastataan myöntävästi – että suojan saamiseksi vaaditaan matala, keskimääräinen tai korkea tunnettuus- ja paikantamisaste;

– että usean yrityksen, eikä vain yhden yrityksen, on tosiasiallisesti käytettävä alkuperävaltiossa nimitystä maantieteellisenä merkintänä ja että suojan saanti estyy, jos nimitystä käyttää vain yksi yritys tavaramerkkinä?

2) Johtaako se, että nimitystä ei ole ilmoitettu tai sitä koskevaa rekisteröintihakemusta tehty asetuksessa N:o 918/2004 säädetyssä kuuden kuukauden määräajassa eikä asetuksen N:o 510/2006 mukaisesti, voimassa olevan kansallisen suojan tai joka tapauksessa kahdenvälisellä sopimuksella toiseen jäsenvaltioon laajennetun suojan tehottomuuteen, kun kyseinen nimitys on alkuperävaltion kansallisen oikeuden mukaan kvalifioitu maantieteellinen merkintä?

3) Onko siitä, että jäsenvaltio sai – – liittymissopimuksen yhteydessä suojan useille elintarvikkeiden kvalifioiduille maantieteellisille merkinnöille asetuksen N:o 510/2006 mukaisesti, seurauksena se, että toisen samaa tuotetta koskevan nimityksen kansallista tai joka tapauksessa kahdenvälisellä sopimuksella toiseen jäsenvaltioon laajennettua suojaa ei voida enää pitää voimassa ja että asetuksella N:o 510/2006 on näin ollen tyhjentävä vaikutus?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

61 Budvarin mukaan on tutkittava, onko ensimmäinen kysymys hypoteettinen ja onko se näin ollen jätettävä tutkimatta, koska kansallisen tuomioistuimen mukaan enää ei voida pitäytyä siinä lähtökohdassa, jolle tämä kysymys perustuu ja jonka mukaan kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla suojattua sanaa Bud on pidettävä tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, joka ei kuulu asetuksen N:o 2081/92 soveltamisalaan kuuluviin nimityksiin; tämä lähtökohta vastaa Oberster Gerichtshofin jo omaksumaa kantaa, ja yhteisöjen tuomioistuin on siis ottanut sen kansallista lainsäädäntöä koskevaksi lähtökohdaksi asiassa, jonka seurauksena annettiin tuomio edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar (ks. kyseisen tuomion 41, 54 ja 77 kohta).

62 Kuten edellä 51 ja 52 kohdassa on jo todettu, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että nyttemmin on otettava lähtökohdaksi se, että nimitys Bud on Tšekin tasavallassa suojattu kvalifioituna alkuperänimityksenä eli alkuperänimityksenä, joka kuuluu asetuksen N:o 510/2006 soveltamisalaan, joka puolestaan vastaa tältä osin asetuksen N:o 2081/92 soveltamisalaa, sillä kyseinen nimitys on rekisteröity WIPO:ssa Lissabonin sopimuksen mukaisesti ja vain kvalifioidut alkuperänimitykset voivat olla mainitun rekisteröinnin kohteena.

63 Tältä osin on kuitenkin muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan olettamana on, että kansallisen tuomioistuimen niiden oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole yhteisöjen tuomioistuimen tehtävä, esittämillä yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta. Yhteisöjen tuomioistuin voi jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän pyynnön ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä yhteisön oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai

kohteeseen, tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (ks. mm. asia C-333/07, Régie Networks, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10807, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 Se yhteistyön henki, jonka on vallittava ennakkoratkaisumenettelyn yhteydessä, merkitsee sitä, että kansallinen tuomioistuin omalta osaltaan ottaa huomioon sen, että yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on myötävaikuttaa lainkäyttöön jäsenvaltioissa eikä antaa neuvoa-antavia lausuntoja yleisluonteisista tai hypoteettisista kysymyksistä (ks. mm. asia C-350/07, Kattner Stahlbau, tuomio 5.3.2009, Kok., s. I-1513, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Tältä osin on todettava, että kansallisen tuomioistuimen esittämä uusi arviointi, jonka mukaan kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla suojattua nimitystä Bud on pidettävä alkuperänimityksenä ja joka on se kansallista lainsäädäntöä koskeva lähtöolettama, jolle tämän ennakkoratkaisupyynnön toinen ja kolmas kysymys perustuvat, poikkeaa kieltämättä merkittävästi siitä lähtökohdasta, jolle sen ennakkoratkaisupyynnön, jonka seurauksena annettiin tuomio edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar, ensimmäinen kysymys perustui ja johon perustuu lisäksi nyt esillä olevan ennakkoratkaisupyynnön ensimmäinen kysymys, eli lähtökohdasta, jonka mukaan kyse on tavanomaisesta ja välillisestä maantieteellisestä lähtöisyysmerkinnästä.

66 Ei voida kuitenkaan sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kyse olisi tosiasiassa kahdesta toisistaan erillisestä ja lähtökohtaisesti mahdollisesta hypoteesista ja että kansallisen tuomioistuimen tarkoituksena ei tässä vaiheessa ole hylätä lopullisesti tavanomaista ja välillistä maantieteellistä lähtöisyysmerkintää koskevaa hypoteesia, jonka hyväksymisen varalta se siis on esittänyt ensimmäisen kysymyksen.

67 Lisäksi kysymys kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla suojatun nimityksen Bud määrittelemisestä alkuperänimitykseksi on kysymys, joka liittyy yksinomaan kansal-

lisen lainsäädännön alaan ja joka voidaan saattaa ylempien oikeusasteiden käsiteltäväksi; nämä ovatkin jo aiemmin antaneet tiettyjä tuomioita, joissa ne ovat ratkaisseet tätä määrittelyä koskevan kysymyksen eri tavalla.

68 Näissä olosuhteissa on todettava, ettei ole osoitettu, että ensimmäinen kysymys olisi luonteeltaan hypoteettinen. Täten Budvarin esittämät epäilyt eivät kumoa ennakkoratkaisupyyntöjen merkityksellisyyttä koskevaa olettamaa.

69 Tästä seuraa, että ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys on otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

70 Kansallinen tuomioistuin pyytää ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä selvennystä edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohtaan.

71 Aivan ensiksi on todettava, että ensimmäinen kysymys koskee nimityksen Bud suojaamista tavanomaisena maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä kyseessä olevien, Itävallan tasavallan ja Tšekkoslovakian sosialistisen tasavallan välillä 11.6.1976 ja 7.6.1979 tehtyjen kahdenvälisten sopimusten mukaisesti. Kyse on siis kahdenvälisistä sopimuksista, jotka on tehty selvästi ennen Tšekin tasavallan liittymistä Euroopan unioniin. Pääasia ei näin ollen koske tilannetta, jossa kahdenväliset sopimukset olisi tehty sinä aikana, kun kyseiset valtiot ovat olleet Euroopan unionin jäseninä.

72 Jotta tähän kysymykseen voidaan vastata, mainitun tuomion 101 kohtaa on tarkasteltava sen asiayhteyden valossa, jonka muodostaa se yhteisöjen tuomioistuimen analyysi, johon tämä tuomion kohta erottamattomasti kuuluu.

73 Tältä osin on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 54 kohdassa, että ensimmäinen tässä asiassa esitetty kysymys koskee hypoteesia, jonka mukaan nimitys Bud on tavanomainen ja välillinen maantieteellinen lähtöisyysmerkintä eli nimitys, jossa yhtäältä tuotteen määrätyn laadun, maineen tai muiden ominaisuuksien ja toisaalta sen erityisen maantieteellisen alkuperän välillä ei ole välitöntä yhteyttä, joten siihen ei sovelleta asetuksen N:o 2081/92 2 artiklan 2 kohdan b alakohtaa (ks. asia C-312/98, Warsteiner Brauerei, tuomio 7.11.2000, Kok., s. I-9187, 43 ja 44 kohta); lisäksi tämä nimitys ei sinänsä ole maantieteellinen nimi mutta se on omiaan ainakin ilmaisemaan kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietystä paikasta, tietyltä alueelta tai tietystä maasta (ks. asia C-3/91, Exportur, tuomio 10.11.1992, Kok., s. I-5529, Kok. Ep. XIII, s. I-161, 11 kohta).

74 Yhteisöjen tuomioistuin tukeutui tähän hypoteesiin tutkiessaan, voiko kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla nimityksen Bud kaltaiselle tavanomaiselle ja välilliselle maantieteelliselle lähtöisyysmerkinnälle annettu absoluuttinen eli harhaanjohtavuusvaarasta täysin riippumaton suoja, joka voi merkitä tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitusta, olla perusteltu yhteisön oikeuden kannalta (em. asia Budějovický Budvar, tuomion 97 kohta).

75 Edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar antamansa tuomion 99 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin muistutti, että se on jo todennut sellaisesta kahdenvälisellä sopimuksella annetusta absoluuttisesta suojasta, joka oli olennaisesti samanluonteista kuin kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa kyseessä oleva suoja, että tällaisen sopimuksen tavoitteena on sen estäminen, että jonkin sopimusvaltion valmistajat käyttävät jonkin toisen valtion maantieteellisiä nimityksiä ja hyötyvät siten niiden yritysten, jotka ovat sijoittautuneet niille alueille tai niihin paikkoihin, joita kyseiset nimet kuvaavat, tuotteiden maineesta, ja tällä tavoitteella pyritään takaamaan kilpailun vilpittömyys. Edelleen se totesi, että tällaisen tavoitteen voidaan katsoa liittyvän EY 30 artiklassa tarkoitettuun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseen, edellyttäen, ettei kyseisistä nimityksistä ole tämän sopimuksen voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut alkuperävaltiossa

yleisnimen kaltaisia (ks. em. asia Exportur, tuomion 37 kohta ja asia C-87/97, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, tuomio 4.3.1999, Kok., s. I-1301, 20 kohta).

76 Edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar antamansa tuomion 100 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kuten erityisesti kahdenvälisen sopimuksen 1, 2 ja 6 artiklasta ilmenee, tällainen tavoite on perustana kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla perustetulle suojajärjestelmälle.

77 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar antamansa tuomion 101 kohdassa, että jos kansallisen tuomioistuimen selvityksissä ilmenee, että Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan nimitys Bud tarkoittaa aluetta tai paikkaa tässä valtiossa ja että nimityksen suoja siellä on perusteltua EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella, kyseisessä artiklassa ei myöskään estetä tämän suojan ulottamista jonkin toisen jäsenvaltion alueelle, kuten tässä asiassa Itävallan tasavallan alueelle.

78 Ensinnäkin kyseisessä tuomion kohdassa mainittujen Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten osalta on todettava, että tämä ilmaisu on ymmärrettävä kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten perusteella nimitykseen Bud sovellettavan erityisen suojamekanismin yhteydessä, eli on otettava huomioon se, että kyseinen mekanismi – samalla tavoin kuin esimerkiksi edellä mainitussa asiassa Exportur kyseessä oleva suojamekanismi – perustuu alkuperäjäsenvaltiossa, joka nyt esillä olevassa asiassa on Tšekin tasavalta, säädetyn suojan laajentamiseen tuontijäsenvaltioon, joka nyt esillä olevassa asiassa on Itävallan tasavalta.

79 Tällaiselle suojamekanismille ominaista on se, että annettava suoja määräytyy alueperiaatteesta poiketen alkuperäjäsenvaltion oikeuden sekä tässä valtiossa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan (em. asia Exportur, tuomion 12, 13 ja 38 kohta).

80 Näin ollen kansallisen tuomioistuimen on tutkittava, onko nimitystä Bud pidettävä tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä näiden Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten perusteella.

81 Kuten yhteisöjen tuomioistuin edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar antamansa tuomion 54 kohdassa muistutti, tavanomainen lähtöisyysmerkintä on välillinen, kun se ei sinänsä ole maantieteellinen nimi mutta se on omiaan ainakin ilmaisemaan kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietystä paikasta, tietyltä alueelta tai tietystä maasta.

82 On näin ollen todettava, että sen määrittämiseksi, voidaanko nimityksen Bud kaltaista nimitystä pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, jonka suojaamista kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten nojalla voidaan pitää perusteltuna EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella, kansallisen tuomioistuimen on tutkittava, onko kyseinen nimitys, joka ei sinänsä ole maantieteellinen nimi, Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan kuitenkin omiaan ainakin ilmaisemaan kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietyltä alueelta tai tietystä paikasta, joka sijaitsee tämän jäsenvaltion alueella.

83 Jos tällainen tutkimus sitä vastoin osoittaa, että kyseessä olevalta nimitykseltä puuttuu tällainen vähimmäiskyky kyseisen tuotteen maantieteellisen alkuperän mieleen tuomiseen, kyseisen nimityksen suojaa ei voida perustella EY 30 artiklassa tarkoitetulla teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemisella ja se on siten lähtökohtaisesti ristiriidassa EY 28 artiklan kanssa, ellei sitä voida perustella muulla perusteella (em. asia Budějovický Budvar, tuomion 107–111 kohta).

84 Toiseksi siltä osin kuin edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohdassa todetaan, että nimityksen Bud suojaaminen on voitava perustella EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella, on todettava, että edellä esitetystä seuraa, että kansallisen tuomioistuimen on lisäksi varmistuttava – kuten kyseisessä asiassa annetun tuomion 99 kohdassa todetaan – samaten Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan siitä, ettei pääasiassa kyseessä olevasta nimityksestä ole kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut alkuperävaltiossa yleisnimen kaltaista, sillä yhteisöjen tuomioistuin on jo saman tuomion 99 ja 100 kohdassa todennut, että

mainituilla sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän tavoitteen voidaan katsoa liittyvän EY 30 artiklassa tarkoitettuun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseen.

85 Lisäksi voidaan todeta, että mikäli tämän tuomion 82 ja 84 kohdassa tarkoitetuissa selvityksissä ilmenee, että Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan pääasiassa kyseessä oleva nimitys Bud voi ainakin ilmaista kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietyltä alueelta tai tietystä paikasta, joka sijaitsee tämän jäsenvaltion alueella, ja ettei tästä nimityksestä ole kyseisten kahdenvälisten sopimusten voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut tässä jäsenvaltiossa yleisnimen kaltaista, EY 28 ja EY 30 artikla eivät ole esteenä tällaisen tavanomaisen maantieteellisen lähtöisyysmerkinnän kansalliselle suojalle eivätkä tämän suojan laajentamiselle toisen jäsenvaltion alueelle kahdenvälisellä sopimuksella (ks. vastaavasti em. asia Budějovický Budvar, tuomion 101 ja 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

86 Seuraavaksi on tarkasteltava ensimmäisen kysymyksen kolmatta osaa, jolla kansallinen tuomioistuin tiedustelee yhteisöjen tuomioistuimelta, onko kansallisen tuomioistuimen teetettävä tehtävänä olevien selvitysten yhteydessä mielipidetutkimus kuluttajien keskuudessa Tšekin tasavallassa vallitsevien käsitysten selvittämiseksi ja minkä asteista tunnettuutta ja paikantamisastetta on edellytettävä.

87 Tältä osin on riidatonta, ettei yhteisö ole antanut erityisiä säännöksiä näistä kysymyksistä.

88 Silloin kun yhteisö ei ole antanut kyseessä olevaa alaa koskevia säännöksiä, kunkin jäsenvaltion asiana on sisäisessä oikeusjärjestyksessään määrittää toimivaltaiset tuomioistuimet ja antaa menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan yhteisön oikeuden välittömään oikeusvaikutukseen perustuvat yksityisten oikeudet, kuitenkin siten, että nämä menettelysäännöt eivät saa olla

epäedullisempia kuin ne, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia (vastaavuusperiaate), eivätkä ne saa olla sellaisia, että yhteisön oikeudessa vahvistettujen oikeuksien käyttäminen on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tehokkuusperiaate) (ks. mm. asia C-2/06, Kempter, tuomio 12.2.2008, Kok., s. I-411, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

89 Koska yhteisö ei ole antanut kyseessä olevaa alaa koskevia säännöksiä, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista kansallisen oikeuden mukaisesti, onko teetettävä Tšekin tasavallassa vallitsevia tosiseikkoja ja käsityksiä valottava mielipidetutkimus sen selvittämiseksi, voidaanko nimitystä Bud pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, ja sen varmistamiseksi, ettei siitä ole tullut tässä jäsenvaltiossa yleisnimen kaltaista. Jos kansallinen tuomioistuin katsoo tällaisen mielipidemittauksen teettämisen välttämättömäksi, sen tehtävänä on määrittää samaten kansallisen oikeuden mukaisesti tätä varten se kuluttajien prosentuaalinen osuus, jota on pidettävä riittävän merkittävänä (ks. analogisesti asia C-210/96, Gut Springenheide ja Tusky, tuomio 16.7.1998, Kok., s. I-4657, 35 ja 36 kohta).

90 Ensimmäisen kysymyksensä neljännellä osalla, jota on syytä tarkastella viimeiseksi, kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, seuraako edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohdasta ja erityisesti sen sisältämästä viittauksesta Tšekin tasavallassa vallitseviin tosiseikkoihin, että nimityksen käytön laadulle ja kestolle on asetettava konkreettisia vaatimuksia siten, että edellytettäisiin, että nimitystä on alkuperäjäsenvaltiossa tosiasiallisesti käyttänyt moni yritys maantieteellisenä merkintänä eikä ainoastaan yksi ainoa yritys tavaramerkkinä, kuten kansallisen tuomioistuimen mukaan nyt esillä olevassa asiassa on tapahtunut.

91 Tältä osin on todettava, ettei edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohta – etenkään, jos sitä tarkastellaan sen päättelyn yhteydessä, johon yhteisöjen tuomioistuin tukeutui kyseisessä asiassa esitettyyn ensimmäiseen kysymykseen antamassaan vastauksessa (ks. tämän tuomion 73–77 kohta) – tue väitettä, jonka mukaan EY 30 artiklassa asetetaan nimityksen alkuperäjäsenvaltiossa tapahtuvan

käytön laadulle ja kestolle konkreettisia vaatimuksia, jotta nimityksen suoja voidaan perustella tässä artiklassa tarkoitetulla teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemisella.

92 Edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 54 ja 99–101 kohdasta nimittäin ilmenee, ettei EY 30 artikla estä nimitykselle Bud kahdenvälisillä sopimuksilla annetun suojan laajentamista sellaisen toisen jäsenvaltion alueelle, joka on muu kuin Tšekin tasavalta, koska suojan tavoite liittyy mainitussa artiklassa tarkoitettuun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseen, edellyttäen kuitenkin, että varmistutaan Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan siitä, että kyseistä nimitystä voidaan pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä ja ettei siitä ole tullut mainitussa jäsenvaltiossa yleisnimen kaltaista.

93 Näin ollen EY 30 artiklassa, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohdassa, ei aseteta nimityksen alkuperäjäsenvaltiossa tapahtuvan käytön laadulle ja kestolle konkreettisia vaatimuksia, jotta nimityksen suoja voidaan perustella tämän artiklan perusteella. Kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava kansallisen oikeuden ja erityisesti kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän perusteella, sovelletaanko pääasiassa tällaisia vaatimuksia.

94 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar annetun tuomion 101 kohdasta seuraa, että

– sen määrittämiseksi, voidaanko pääasiassa kyseessä olevan nimityksen kaltaista nimitystä pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, jonka suojaamista kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten nojalla voidaan pitää perusteltuna EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella, kansallisen tuomioistuimen on tutkittava, onko kyseinen nimitys, joka ei sinänsä ole maantieteellinen nimi, Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja

käsitysten mukaan kuitenkin omiaan ainakin ilmaisemaan kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietyltä alueelta tai tietystä paikasta, joka sijaitsee tämän jäsenvaltion alueella,

– kansallisen tuomioistuimen on lisäksi varmistuttava – kuten kyseisessä asiassa annetun tuomion 99 kohdassa todetaan – jälleen Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan siitä, ettei pääasiassa kyseessä olevasta nimityksestä ole kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut alkuperävaltiossa yleisnimen kaltaista, sillä yhteisöjen tuomioistuin on jo saman tuomion 99 ja 100 kohdassa todennut, että mainituilla sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän tavoitteen voidaan katsoa liittyvän EY 30 artiklassa tarkoitettuun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseen,

– koska yhteisö ei ole antanut kyseessä olevaa alaa koskevia säännöksiä, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista kansallisen oikeuden mukaisesti, onko teetettävä Tšekin tasavallassa vallitsevia tosiseikkoja ja käsityksiä valottava mielipidetutkimus sen selvittämiseksi, voidaanko pääasiassa kyseessä olevaa nimitystä Bud pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, ja sen varmistamiseksi, ettei siitä ole tullut tässä jäsenvaltiossa yleisnimen kaltaista. Jos kansallinen tuomioistuin katsoo tällaisen mielipidemittauksen teettämisen välttämättömäksi, sen tehtävänä on määrittää samaten kansallisen oikeuden mukaisesti tätä varten se kuluttajien prosentuaalinen osuus, jota on pidettävä riittävän merkittävänä, ja

– EY 30 artiklassa ei aseteta nimityksen alkuperäjäsenvaltiossa tapahtuvan käytön laadulle ja kestolle konkreettisia vaatimuksia, jotta nimityksen suoja voidaan perustella tämän artiklan perusteella. Kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava kansallisen oikeuden ja erityisesti kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän perusteella, sovelletaanko pääasiassa tällaisia vaatimuksia.

Toinen kysymys

95 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään lähinnä sitä, onko asetuksessa N:o 510/2006 säädetyllä yhteisön suojajärjestelmällä tyhjentävä vaikutus niin, että asetus estäisi sellaisen kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten kaltaisissa kahta jäsenvaltiota sitovissa sopimuksissa säädetyn suojajärjestelmän soveltamisen, jossa annetaan jäsenvaltion oikeuden mukaisesti alkuperänimitykseksi tunnustetulle nimitykselle suojaa toisessa jäsenvaltiossa, jossa tällaista suojaa tosiasiallisesti vaaditaan, kun tämän alkuperänimityksen rekisteröintiä ei ole haettu kyseisen asetuksen mukaisesti.

Alustavat huomautukset

96 Aivan ensiksi on muistutettava, että kuten tämän tuomion 51 ja 52 kohdassa on todettu, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan nyt esillä oleva kysymys koskee hypoteesia, jonka mukaan nimitys Bud on suojattu Tšekin tasavallassa alkuperänimityksenä eikä tavanomaisena maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä.

97 Toiseksi on todettava, että Tšekin tasavalta on liittynyt Euroopan unioniin sen jälkeen, kun yhteisöjen tuomioistuin antoi tuomion edellä mainitussa asiassa Budějovický Budvar.

98 Tästä seuraa, että koska kyseessä olevat kahdenväliset sopimukset koskevat nyttemmin kahta jäsenvaltiota, niiden määräyksiä ei voida soveltaa näiden valtioiden keskinäisissä suhteissa, jos nämä määräykset osoittautuvat yhteisön oikeuden ja erityisesti perustamissopimuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien sääntöjen kanssa ristiriidassa oleviksi (ks. vastaavasti mm. asia C-469/00, Ravil, tuomio 20.5.2003, Kok., s. I-5053, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

99 Lisäksi on todettava, ettei EY 307 artiklaa sovelleta tällaisiin sopimuksiin, joiden osapuolina ei ole kolmansia valtioita (asia 235/87, Matteucci, tuomio 27.9.1988, Kok., s. 5589, 21 kohta).

100 Kolmanneksi on muistutettava, että kansallisen tuomioistuimen mukaan kyseessä oleva nimitys on rekisteröity alkuperänimitykseksi ja se nauttii edelleen Lissabonin sopimuksen mukaista suojaa.

101 Tältä osin on huomattava, että toisin kuin Tšekin tasavalta, Itävallan tasavalta ei ole kyseisen sopimuksen osapuolena eikä tämän sopimuksen mukaiseen suojaan näin ollen voida vedota viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa.

102 Näin ollen kysymys siitä, onko asetuksen N:o 510/2006 tyhjentävä vaikutus esteenä sille, että pääasiassa kyseessä olevaa nimitystä mahdollisesti suojataan Lissabonin sopimuksen nojalla, ei nouse esille pääasiassa.

103 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että koska Lissabonin sopimuksen 2 artiklan 1 kappaleessa määrätty alkuperänimityksen määritelmä on sama kuin asetuksen N:o 510/2006 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty määritelmä, nimitystä Bud on pidettävä tässä asetuksessa tarkoitettuna alkuperänimityksenä.

104 On kuitenkin riidatonta, että kyseessä olevaa nimitystä ei ole tähän mennessä haettu rekisteröitäväksi asetuksen N:o 510/2006 mukaisesti. Samaten riidatonta on se, ettei tätä nimitystä koskevaa rekisteröintihakemusta ole jätetty komissiolle asetuksen N:o 2081/92 mukaisesti niiden asetuksessa N:o 918/2004 säädettyjen siirtymäsäännösten perusteella, jotka koskevat Euroopan unioniin toiseksi viimeisimmän laajentumisen yhteydessä liittyneissä kymmenessä jäsenvaltiossa olemassa olleita alkuperänimityksiä ja maantieteellisiä merkintöjä.

105 Näin ollen toinen kysymys koskee hypoteesia, jonka mukaan Budvarin Itävallan tasavallassa nimitykselle Bud kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten perusteella vaatima suoja perustuu Tšekin tasavallassa tälle nimitykselle alkuperänimityksenä annetun voimassa olevan suojan laajentamiseen ensiksi mainittuun jäsenvaltioon ja jonka mukaan kyseinen nimitys vastaa lisäksi asetuksessa N:o 510/2006 säädettyä alkuperänimityksen määritelmää.

106 Esille nousee siis erityisesti kysymys siitä, onko asetuksella N:o 510/2006 sellainen tyhjentävä vaikutus, joka olisi esteenä tällaiselle kansalliselle suojalle ja siten myös sen laajentamiselle toisen jäsenvaltion alueelle kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten perusteella.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

107 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 2081/92 tarkoituksena on varmistaa siinä tarkoitettujen maantieteellisten nimitysten yhdenmukainen suoja yhteisössä, ja siinä otetaan käyttöön velvollisuus rekisteröidä kyseiset nimitykset yhteisön tasolla, jotta ne olisivat suojattuja kaikissa jäsenvaltioissa (ks. vastaavasti mm. em. asia Budějovický Budvar, tuomion 74 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

108 Tämä tavoite käy ilmi asetuksen N:o 2081/92 seitsemännestä perustelukappaleesta (yhdistetyt asiat C-129/97 ja C-130/97, Chiciak ja Fol, tuomio 9.6.1998, Kok., s. I-3315, 25 ja 26 kohta), joka vastaa sisällöltään asetuksen N:o 510/2006 kuudetta perustelukappaletta, jossa todetaan seuraavaa:

”On tarpeen säätää yhteisön lähestymistavasta alkuperänimityksiin ja maantieteellisiin merkintöihin. Suojajärjestelmää koskeva yhteisön säännöstö mahdollistaa maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kehityksen, sillä siihen perustuva

yhtenäisempi lähestymistapa varmistaa yhtäläiset kilpailun edellytykset näillä merkinnöillä merkittyjen tuotteiden tuottajien välillä ja johtaa siihen, että näiden tuotteiden luotettavuus kuluttajien keskuudessa paranee.”

109 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi todennut, että yhteisön lainsäädäntö ilmentää sitä yleistä suuntausta, jonka mukaan yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa korostetaan tuotteiden laatua tuotteiden maineen edistämiseksi etenkin erityistä suojaa saavien alkuperänimitysten käyttämisen avulla. Tämä suuntaus ilmenee maataloustuotteiden osalta muun muassa asetuksen N:o 2081/92 antamisessa; kyseisellä asetuksella pyritään sen perustelukappaleiden mukaan erityisesti tyydyttämään ne odotukset, joita kuluttajalla on tuotteiden laadun ja tuotteiden tietyn maantieteellisen alkuperän osalta, sekä helpottamaan sitä, että tuottajat voivat saada yhtäläisissä kilpailuolosuhteissa paremmat tulot vastineena aidoille pyrkimyksilleen parantaa laatua (ks. vastaavasti em. asia Ravil, tuomion 48 kohta ja asia C-108/01, Consorzio del Prosciutto di Parma ja Salumificio S. Rita, tuomio 20.5.2003, Kok., s. I-5121, 63 kohta).

110 Alkuperänimitykset kuuluvat teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien alaan. Sovellettavalla säännöstöllä suojataan alkuperänimityksen käyttöön oikeutettuja, jotta sellaiset ulkopuoliset, jotka pyrkivät hyötymään nimitysten saamasta maineesta, eivät voisi käyttää kyseisiä nimityksiä väärin. Alkuperänimitysten tarkoituksena on taata se, että alkuperänimityksellä varustettu tuote on peräisin määritellyltä maantieteelliseltä alueelta ja sillä on tietyt erityisominaisuudet. Alkuperänimityksillä on mahdollisesti hyvä maine kuluttajien keskuudessa, ja ne voivat olla niille tuottajille, jotka täyttävät kyseisten nimitysten käyttämisen edellytykset, tärkeä keino hankkia asiakkaita. Alkuperänimitysten maine riippuu siitä mielikuvasta, joka kuluttajilla niistä on. Tämä mielikuva riippuu puolestaan olennaisesti tuotteen erityisominaisuuksista ja yleisemmin ottaen sen laadusta. Tuotteen maine perustuu viime kädessä sen laatuun. Kuluttajan silmissä tuottajien maineen ja tuotteiden laadun välinen yhteys riippuu lisäksi siitä, miten vakuuttunut hän on alkuperänimityksellä myytyjen tuotteiden aitoudesta (em. asia Ravil, tuomion 49 kohta ja em. asia Consorzio del Prosciutto di Parma ja Salumificio S. Rita, tuomion 64 kohta).

111 Tästä seuraa, että EY 37 artiklan nojalla annettu asetus N:o 510/2006 on yhteisen maatalouspolitiikan väline, jolla on tarkoitus ennen kaikkea taata kuluttajille, että tämän asetuksen mukaisesti rekisteröidyllä maantieteellisellä merkinnällä varustetuilla maataloustuotteilla on tietyt erityisominaisuudet sen vuoksi, että ne ovat lähtöisin määritellyltä maantieteelliseltä alueelta, ja että ne näin ollen antavat tuotteiden maantieteelliseen alkuperään perustuvan takuun niiden laadusta, minkä tarkoituksena on taata se, että maataloustuottajat voivat saada paremmat tulot vastineeksi aidoille pyrkimyksilleen parantaa laatua, ja estää se, että ulkopuoliset, jotka pyrkivät hyötymään tällaisten tuotteiden laatuun perustuvasta maineesta, voisivat käyttää kyseisiä nimityksiä väärin.

112 Jos jäsenvaltioilla olisi oikeus sallia tuottajiensa käyttävän alueellaan jotakin niistä merkinnöistä tai tunnuksista, jotka asetuksen N:o 510/2006 8 artiklassa on varattu tämän asetuksen mukaisesti rekisteröidyille nimityksille, sellaisen kansallisen oikeuden perusteella, joka mahdollisesti vastaa vähemmän pakottavia vaatimuksia kuin kyseisille tuotteille tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, tällaisen laatua koskeva takuun, jonka antaminen on asetuksen N:o 510/2006 mukaisesti myönnettyjen oikeuksien keskeinen tehtävä, varmistaminen olisi vaarassa, mikä voisi myös vaarantaa sisämarkkinoilla niiden tuottajien, joiden tuotteet on varustettu näillä merkinnöillä ja tunnuksilla, välistä yhdenvertaista kilpailua koskevan tavoitteen ja ennen kaikkea loukata oikeuksia, jotka on varattava sellaisille tuottajille, jotka ovat aidosti pyrkineet parantamaan laatua voidakseen käyttää tämän asetuksen perusteella rekisteröityä maantieteellistä merkintää.

113 Mainittu uhka kyseisten maataloustuotteiden laadun takaamista koskevan keskeisen päämäärän vaarantumisesta on sitäkin merkittävämpi, koska – kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 111 kohdassa – toisin kuin tavaramerkkien osalta on menetelty, mitään yhteisön toimia maantieteellisten merkintöjen mahdollisten kansallisten suojajärjestelmien yhdenmukaistamiseksi ei ole samanaikaisesti toteutettu.

114 Tästä on pääteltävä, ettei asetuksella N:o 510/2006 ole tarkoitus luoda esimerkiksi yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annetulla asetuksella (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1) luodun järjestelmän tavoin kansallisten säännösten rinnalle täydentävää kvalifioitujen maantieteellisten merkintöjen suojajärjestelmää siten, että kyseiset kansalliset säännöt jäisivät edelleen voimaan, vaan säätää näiden merkintöjen yhtenäisestä ja tyhjentävästä suojajärjestelmästä.

115 Lukuisat asetuksilla N:o 2081/92 ja N:o 510/2006 säädetyn järjestelmän ominaispiirteet puhuvat sen tyhjentävän vaikutuksen puolesta.

116 Ensinnäkin toisin kuin muut yhteisön teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojajärjestelmät, kuten asetuksen N:o 40/94 mukainen yhteisön tavaramerkin suoja tai yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL L 227, s. 1) mukainen suoja, asetusten N:o 2081/92 ja N:o 510/2006 mukainen rekisteröintimenettely perustuu toimivallan jakoon kyseessä olevan jäsenvaltion ja komission välillä, sillä komissio voi tehdä nimityksen rekisteröintiä koskevan päätöksen ainoastaan, jos kyseessä oleva jäsenvaltio on tehnyt sille tätä koskevan hakemuksen, ja jäsenvaltio voi tehdä mainitunlaisen hakemuksen ainoastaan silloin, kun se on varmistanut, että hakemus on perusteltu (asia C-269/99, Carl Kühne ym., tuomio 6.12.2001, Kok., s. I-9517, 53 kohta).

117 Kansalliset rekisteröintimenettelyt on siis liitetty yhteisön päätöksentekomenettelyyn, jonka olennaisen osan ne muodostavat. Nämä kansalliset menettelyt eivät voi olla olemassa yhteisön suojajärjestelmän ulkopuolella.

118 Yhteisön rekisteröintimenettelyn osalta kuvaavaa on myös se, että asetuksen N:o 510/2006 5 artiklan 6 kohdassa, joka vastaa sisällöltään asetuksen N:o 2081/92 5 artiklan 5 kohtaa, sellaisena kuin se on lisätty kyseiseen asetukseen asetuksella N:o 535/97, säädetään, että jäsenvaltiot voivat omalla vastuullaan myöntää nimitykselle väliaikaisen suojan siihen saakka, kunnes rekisteröintihakemusta koskeva päätös on tehty.

119 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että tästä säännöksestä seuraa, että silloin kun jäsenvaltioilla on asetuksessa N:o 2081/92 vahvistetussa järjestelmässä toimivalta tehdä asetuksen säännöksistä poikkeavia, vaikkakin väliaikaisia, päätöksiä, tämä toimivalta perustuu nimenomaisiin säännöksiin (em. yhdistetyt asiat Chiciak ja Fol, tuomion 32 kohta).

120 Kuten julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 102 kohdassa totesi, tämäntyyppisellä säännöksellä ei olisi merkitystä, jos jäsenvaltiot voisivat joka tapauksessa säilyttää omat asetuksissa N:o 2081/92 ja N:o 510/2006 tarkoitettuja alkuperänimityksiä ja maantieteellisiä merkintöjä koskevat suojajärjestelmänsä näiden asetusten rinnalla.

121 Toiseksi pääasiassa kyseessä olevan tšekkiläisen nimityksen Bud kaltaisia olemassa olevia kansallisia nimityksiä koskevat siirtymäsäännökset osoittavat, että asetuksissa N:o 2081/92 ja N:o 510/2006 säädetyllä suojajärjestelmällä on tyhjentävä vaikutus.

122 Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa perustetaan täten niin sanottu yksinkertaistettu rekisteröintimenettely jäsenvaltioissa laillisesti suojatuille nimityksille, joiden rekisteröintiä kyseiset jäsenvaltiot ovat hakeneet, tai käytön perusteella suojaa saaville nimityksille niissä jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ollut (asia C-66/00, Bigi, tuomio 25.6.2002, Kok., s. I-5917, 28 kohta).

123 Alun perin säädettiin, että mikäli nimitysten rekisteröintiä haettiin kuuden kuukauden määräajassa, niiden kansallinen suoja voitiin tietyin edellytyksin säilyttää viiden vuoden pituisen siirtymäkauden ajan kyseisen asetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti; sittemmin tätä määräaikaa jatkettiin asetuksella N:o 535/97 vielä viidellä vuodella.

124 Koska tämä olemassa oleville kansallisille nimityksille myönnettyä väliaikaista suojaa koskeva erityisjärjestelmä poistettiin asetuksen N:o 692/2003 1 artiklan 15 kohdalla, komissio antoi asetuksella N:o 918/2004 siirtymäsäännökset, jotka koskevat Euroopan unioniin toiseksi viimeisimmän laajentumisen yhteydessä liittyneissä kymmenessä jäsenvaltiossa olemassa olevien alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojaa ja jotka vastaavat sisällöltään viittätoista vanhaa jäsenvaltiota koskevia säännöksiä.

125 Nämä säännökset ovat erityisen merkityksellisiä nyt esillä olevassa asiassa, koska kansallisen tuomioistuimen mukaan nimitys Bud oli kyseisenä ajankohtana olemassa maantieteellisenä nimityksenä Tšekin tasavallassa.

126 Asetuksella N:o 918/2004 säädettiin, että se kansallinen suoja, joka asetuksessa N:o 2081/92 tarkoitetuilla alkuperänimityksillä ja maantieteellisillä merkinnöillä on 30.4.2004 kymmenessä uudessa jäsenvaltiossa, voidaan säilyttää kuuden kuukauden ajan. Koska yksinkertaistettu menettely oli poistettu, kyseisessä asetuksessa säädettiin kuitenkin, että silloin kun rekisteröintihakemus on jätetty tässä kuuden kuukauden määräajassa, tämä kansallinen suoja voidaan säilyttää, kunnes komissio on tehnyt asetuksen N:o 2081/92 6 artiklan mukaisen päätöksen.

127 Kyseisessä asetuksessa vahvistetaan näin ollen kymmenen uuden jäsenvaltion osalta se, mikä oli jo voimassa viidentoista vanhan jäsenvaltion osalta, eli se, että olemassa olevien kvalifioitujen maantieteellisten merkintöjen kansallinen suoja on sallittu ainoastaan, jos se täyttää erityisesti tällaisille nimityksille säädetyissä siirtymäsäännöksissä asetetut edellytykset, joihin kuuluu se edellytys, jonka mukaan rekisteröintihakemus on jätettävä kuuden kuukauden määräajassa, mitä Tšekin viranomaiset eivät pääasiassa kyseessä olevan nimityksen Bud osalta ole tehneet.

128 Nämä erityiset järjestelmät ja eritoten jäsenvaltioille tietyin edellytyksin myönnetty nimenomainen oikeus olemassa olevien kvalifioitujen maantieteellisten merkintöjen kansallisen suojan väliaikaiseen säilyttämiseen olisivat vaikeasti ymmärrettävissä, jos tällaisia merkintöjä koskevalla yhteisön suojajärjestelmällä ei olisi tyhjentävää vaikutusta, mikä merkitsisi siis sitä, että jäsenvaltioilla säilyisi joka tapauksessa rajoittamaton oikeus tällaisten kansallisten oikeuksien voimassa pitämiseen.

129 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksessa N:o 510/2006 säädetyllä yhteisön suojajärjestelmällä on tyhjentävä vaikutus niin, että kun alkuperänimityksen rekisteröintiä ei ole haettu kyseisen asetuksen mukaisesti, tämä asetus estää sellaisen kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten kaltaisissa kahta jäsenvaltiota sitovissa sopimuksissa säädetyn suojajärjes-

telmän soveltamisen, jossa annetaan jäsenvaltion oikeuden mukaisesti alkuperänimitykseksi tunnustetulle nimitykselle suojaa toisessa jäsenvaltiossa, jossa tällaista suojaa tosiasiallisesti vaaditaan.

130 Kun otetaan huomioon toiseen kysymykseen annettu vastaus, ei ole tarpeen vastata kolmanteen kysymykseen.

Oikeudenkäyntikulut

131 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Asiassa C-216/01, Budějovický Budvar, 18.11.2003 annetun tuomion 101 kohdasta seuraa, että

– **sen määrittämiseksi, voidaanko pääasiassa kyseessä olevan nimityksen kaltaista nimitystä pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, jonka suojaamista pääasiassa kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten nojalla voidaan pitää perusteltuna EY 30 artiklassa määrättyjen kriteerien perusteella, kansallisen tuomioistuimen on tutkittava, onko kyseinen nimitys, joka ei sinänsä ole maantieteellinen nimi, Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan**

kuitenkin omiaan ainakin ilmaisemaan kuluttajalle, että sillä varustettu tuote on lähtöisin tietyltä alueelta tai tietystä paikasta, joka sijaitsee tämän jäsenvaltion alueella

– **kansallisen tuomioistuimen on lisäksi varmistuttava – kuten kyseisessä asiassa annetun tuomion 99 kohdassa todetaan – jälleen Tšekin tasavallassa vallitsevien tosiseikkojen ja käsitysten mukaan siitä, ettei pääasiassa kyseessä olevasta nimityksestä ole kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut alkuperävaltiossa yleisnimen kaltaista, sillä yhteisöjen tuomioistuin on jo saman tuomion 99 ja 100 kohdassa todennut, että mainituilla sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän tavoitteen voidaan katsoa liittyvän EY 30 artiklassa tarkoitettuun teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseen**

– **koska yhteisö ei ole antanut kyseessä olevaa alaa koskevia säännöksiä, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista kansallisen oikeuden mukaisesti, onko teetettävä Tšekin tasavallassa vallitsevia tosiseikkoja ja käsityksiä valottava mielipidetutkimus sen selvittämiseksi, voidaanko pääasiassa kyseessä olevaa nimitystä Bud pitää tavanomaisena ja välillisenä maantieteellisenä lähtöisyysmerkintänä, ja sen varmistamiseksi, ettei siitä ole tullut tässä jäsenvaltiossa yleisnimen kaltaista. Jos kansallinen tuomioistuin katsoo tällaisen mielipidemittauksen teettämisen välttämättömäksi, sen tehtävänä on määrittää samaten kansallisen oikeuden mukaisesti tätä varten se kuluttajien prosentuaalinen osuus, jota on pidettävä riittävän merkittävänä, ja**

– **EY 30 artiklassa ei aseteta nimityksen alkuperäjäsenvaltiossa tapahtuvan käytön laadulle ja kestolle konkreettisia vaatimuksia, jotta nimityksen suoja voidaan perustella tämän artiklan perusteella. Kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava kansallisen oikeuden ja erityisesti kyseessä olevilla kahdenvälisillä sopimuksilla perustetun suojajärjestelmän perusteella, sovelletaanko pääasiassa tällaisia vaatimuksia.**

2) Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20.3.2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 510/2006 säädetyllä yhteisön suojajärjestelmällä on tyhjentävä vaikutus niin, että kun alkuperänimityksen rekisteröintiä ei ole haettu kyseisen asetuksen mukaisesti, tämä asetus estää sellaisen pääasiassa kyseessä olevien kahdenvälisten sopimusten kaltaisissa kahta jäsenvaltiota sitovissa sopimuksissa säädetyn suojajärjestelmän soveltamisen, jossa annetaan jäsenvaltion oikeuden mukaisesti alkuperänimitykseksi tunnustetulle nimitykselle suojaa toisessa jäsenvaltiossa, jossa tällaista suojaa tosiasiallisesti vaaditaan.

Allekirjoitukset